บทคัดย่องานวิจัยพยาบาล
โรงพยาบาลลำปางปี 2569

ผลของแนวปฏิบัติการเฝ้าระวังการติดเชื้อในกระแสเลือดของทารกแรกเกิด หออภิบาลทารกแรกเกิด โรงพยาบาลลำปาง

ระเบียบ เถียรหนู คัทลียา อินทะยศ
หออภิบาลทารกแรกเกิด โรงพยาบาลลำปาง

บทคัดย่อ

บทนำ/ความเป็นมา: การติดเชื้อในกระแสเลือดของทารกแรกเกิด เป็นภาวะที่เพิ่มความเสี่ยงต่อการเสียชีวิตในทารกแรกเกิด การเฝ้าระวังการติดเชื้อในกระแสเลือดของทารกแรกเกิดช่วยลดความเสี่ยงและเพิ่มคุณภาพชีวิตได้

วัตถุประสงค์เพื่อ: 1) เปรียบเทียบความรู้ของพยาบาลก่อนและหลังการใช้แนวปฏิบัติ 2) เปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติของพยาบาลก่อนและหลังการใช้แนวปฏิบัติ 3) เปรียบเทียบระยะเวลาการประเมินภาวะติดเชื้อและรายงานแพทย์ของทารกแรกเกิดก่อนและหลังการใช้แนวปฏิบัติ และ 4) เปรียบเทียบระยะเวลาการได้รับยาปฏิชีวนะหลังได้รับการวินิจฉัยก่อนและหลังการใช้แนวปฏิบัติ

วิธีการศึกษา: การวิจัยกึ่งทดลองแบบสองกลุ่มวัดหลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหออภิบาลทารกแรกเกิด จำนวน 16 คน และทารกแรกเกิดที่เข้ารับการรักษาและเข้าเกณฑ์ภาวะติดเชื้อในกระแสเลือด จำนวน 50 ราย ระยะเวลาดำเนินการ 10 ตุลาคม พศ.2568 ถึง 10 กุมภาพันธ์ พศ.2569เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย1) แบบทดสอบความรู้
2) แบบประเมินทักษะการเฝ้าระวังและการดูแลทารกติดเชื้อในกระแสเลือด และ 3) แบบบันทึกข้อมูลระยะเวลาการดูแลรักษา วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา Paired t-test และ Independent t-test กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการศึกษา: ภายหลังการใช้แนวปฏิบัติ พยาบาลมีคะแนนความรู้เฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก 12.4(±1.41)คะแนนเป็น 16.8(±1.42) คะแนน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) และคะแนนทักษะการปฏิบัติเพิ่มขึ้นจาก 3.1(±0.33) คะแนนเป็น 4.2(±0.36) คะแนนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) เมื่อเปรียบเทียบก่อนการใช้แนวปฏิบัติ นอกจากนี้ ระยะเวลาการประเมินภาวะติดเชื้อและรายงานแพทย์ของทารกแรกเกิดลดลงเหลือ 58.7 (±20.44) นาทีแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) และระยะเวลาการได้รับยาปฏิชีวนะหลังได้รับการวินิจฉัยลดลงเหลือ 90.2 (±28.02) นาที แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$)

สรุป: แนวปฏิบัติการเฝ้าระวังการติดเชื้อในกระแสเลือดของทารกแรกเกิดช่วยเพิ่มความรู้และทักษะของพยาบาล และส่งผลให้กระบวนการดูแลรักษามีความรวดเร็วมากขึ้น อันจะนำไปสู่การเพิ่มคุณภาพการพยาบาลและความปลอดภัยของทารกแรกเกิดในหออภิบาลทารกแรกเกิด

คำสำคัญ: แนวปฏิบัติ, การติดเชื้อในกระแสเลือด, ทารกแรกเกิด

ประสิทธิผลของ ANES-PRONE CARE นวัตกรรมระบบดิจิทัลเพื่อป้องกันการเกิดแผลกดทับในผู้สูงอายุที่ได้รับการผ่าตัดกระดูกสันหลังท่านอนคว่ำ

EFFECTIVENESS OF ANES-PRONE CARE: A DIGITAL INNOVATION SYSTEM FOR PRESSURE INJURY PREVENTION IN ELDERLY PATIENTS UNDERGOING SPINAL SURGERY IN THE PRONE POSITION

วันทนา บุญคง, วลี กันะวงศ์,นันทรัตน์ จิตสง่า
กลุ่มงานการพยาบาลวิสัญญี โรงพยาบาลลำปาง

บทนำและวัตถุประสงค์ ผู้ป่วยสูงอายุ (อายุมากกว่า 60 ปี) ที่รับการผ่าตัดกระดูกสันหลังท่านอนคว่ำมีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดแผลกดทับ ระหว่างผ่าตัด (IAPI) เนื่องจากผิวหนังบางลง การไหลเวียนเลือดลดลง ภาวะทุพโภชนาการ และระยะเวลาผ่าตัดที่นาน การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินประสิทธิผลของนวัตกรรม ANES-PRONE CARE ซึ่งเป็นระบบดิจิทัลสำหรับป้องกันแผลกดทับในผู้ป่วยกลุ่มดังกล่าว

วิธีการศึกษา การวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental study) ดำเนินการระหว่างเดือน พฤศจิกายน 2567 ถึง เดือนกันยายน 2568 กลุ่มตัวอย่างคือผู้ป่วยสูงอายุที่เข้ารับการผ่าตัดกระดูกสันหลังท่านอนคว่ำภายใต้การระงับความรู้สึกแบบทั่วตัวจำนวน 72 ราย แบ่งเป็นกลุ่มที่ได้รับ ANES-PRONE CARE และ การดูแลตามมาตรฐานกลุ่มละ 36 ราย วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรับอิทธิผลตัวแปรด้วย Logistic regression เปรียบเทียบการเกิดแผลกดทับด้วย Fisher exact test

ผลการศึกษา กลุ่มที่ได้รับ ANES-PRONE CARE มีอุบัติการณ์แผลกดทับลดลงอย่ามีนัยสำคัญทางสถิติ $P < 0.001$ โดย ARR = 38.9%, RRR = 100% และ NNT = 2.6 วิสัญญีพยาบาลจำนวน 50 คนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด (mean = 4.77, SD = 0.43)

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ANES-PRONE CARE นวัตกรรมระบบดิจิทัลที่ออกแบบช่วยจำ แจ้งเตือนช่วยลดอุบัติการณ์การเกิดแผลกดทับได้ ควรขยายการใช้งานไปยังการผ่าตัดท่าที่มีความเสี่ยงสูงอื่น และพัฒนาเชื่อมต่อกับระบบ HIS เพื่อนำไปสู่ Smart Operating Room อย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: แผลกดทับ, ท่านอนคว่ำ, นวัตกรรมดิจิทัล, ผู้สูงอายุ, วิสัญญีพยาบาล

ผลของการใช้แบบประเมินการกลับเข้ารักษาซ้ำในโรงพยาบาลของผู้ป่วยหลังทำหัตถการถ่างขยายหลอดเลือดหัวใจที่มาติดตามอาการครั้งแรกที่คลินิกหลอดเลือดหัวใจ โรงพยาบาลลำปาง

พูนทรัพย์ จันทร์ทิพย์, ปิยวรา กาจารี, พรทิวา ทักษิณ
คลินิกหลอดเลือดหัวใจ โรงพยาบาลลำปาง

การวิจัยเชิงกึ่งทดลอง (Quasi-experimental Research) แบบ 2 กลุ่ม วัดหลังการทดลองนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบอัตราการกลับเข้ารักษาซ้ำในโรงพยาบาลหลังทำหัตถการถ่างขยายหลอดเลือดหัวใจระหว่างกลุ่มก่อนใช้แบบประเมินการกลับเข้ารักษาซ้ำในโรงพยาบาลของผู้ป่วยหลังทำหัตถการถ่างขยายหลอดเลือดหัวใจกับกลุ่มใช้แบบประเมิน 2) เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการดูแลตนเอง และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของผู้ป่วยหลังได้รับการดูแลหลังทำหัตถการถ่างขยายหลอดเลือดหัวใจ ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองที่ใช้แบบประเมินการกลับเข้ารักษาซ้ำในโรงพยาบาลของผู้ป่วยหลังทำหัตถการถ่างขยายหลอดเลือดหัวใจ (Risk score for Readmission After PCI [RSRAP]) กลุ่มตัวอย่างคือผู้ป่วยหลังทำหัตถการถ่างขยายหลอดเลือดหัวใจที่มาติดตามอาการครั้งแรก ณ คลินิกหลอดเลือดหัวใจ โรงพยาบาลลำปาง จำนวน 102 ราย แบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง กลุ่มละ 51 ราย เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา Independent t-test, Mann-Whitney U test, Chi-square Test และ Binary Logistic Regression

ผลการวิจัยพบว่า:

1. กลุ่มทดลองมี อัตราการกลับเข้ารักษาซ้ำในโรงพยาบาลน้อยกว่า กลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .001$)
2. กลุ่มทดลองมี คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการดูแลตนเองและความพึงพอใจสูงกว่า กลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .001$) ในขณะที่คะแนนความเสี่ยง RSRAP พื้นฐานระหว่างสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกัน ($P = .680$)
3. คะแนน Risk Score มีความสัมพันธ์กับการกลับมานอนโรงพยาบาลซ้ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยมีค่า Odds Ratio (OR) เท่ากับ 1.404 (95% CI: 1.074-1.836) ซึ่งหมายความว่าหากคะแนนความเสี่ยงเพิ่มขึ้นทุก 1 คะแนน ผู้ป่วยจะมีโอกาสกลับมานอนโรงพยาบาลซ้ำเพิ่มขึ้นเป็น 1.404 เท่า

ดังนั้น การใช้แบบประเมินการกลับเข้ารักษาซ้ำในโรงพยาบาลของผู้ป่วยหลังทำหัตถการถ่างขยายหลอดเลือดหัวใจสามารถลดอัตราการนอนโรงพยาบาลซ้ำได้และเพิ่มความสามานถในการดูแลตนเองและความพึงพอใจของู้ป่วยหลังทำหัตถการถ่างขยายหลอดเลือดหัวใจ

คำสำคัญ: แบบประเมิน RSRAP, การกลับเข้ารักษาซ้ำในโรงพยาบาล, การถ่างขยายหลอดเลือดหัวใจ, การดูแลตนเอง, โรงพยาบาลลำปาง

ABSTRACT

Title: Effects of Using a Hospital Readmission Assessment Tool for Post-Percutaneous Coronary Intervention Patients at the First Follow-up Visit, Coronary Clinic, Lampang Hospital

Authors: Poonsub Janthip, Piyawara Kajaree, Porntiwa Taksin

Background and Objectives: This quasi-experimental study, using a two-group post-test design, aimed to: 1) compare hospital readmission rates post-percutaneous coronary intervention (PCI) between patients receiving routine care and those using the assessment tool, 2) compare self-care agency scores, and 3) assess patient satisfaction following post-PCI care. The study focused on comparing a control group with an experimental group utilizing the Risk Score for Readmission After PCI (RSRAP) tool.

Methods: The sample consisted of 102 post-PCI patients attending their first follow-up visit at the Coronary Clinic, Lampang Hospital. Participants were selected via purposive sampling and divided into two groups (51 in the control group and 51 in the experimental group). Data were analyzed using descriptive statistics, Independent t-test, Mann-Whitney U test, Chi-square Test, and Binary Logistic Regression.

Results:

1. The experimental group showed a significantly lower hospital readmission rate compared to the control group ($P < .001$).
2. The experimental group achieved significantly higher mean scores for self-care agency and patient satisfaction than the control group ($P < .001$). However, there was no significant difference in baseline RSRAP risk scores between the two groups ($P = .680$).
3. The RSRAP risk score was significantly associated with hospital readmission ($p < .05$). The Odds Ratio (OR) was 1.404 (95% CI: 1.074–1.836), indicating that for every 1-point increase in the risk score, the likelihood of hospital readmission increased by 1.404 times.

Conclusion: The implementation of the RSRAP tool significantly improves patient outcomes by reducing readmission rates and enhancing self-care agency and satisfaction among post-PCI patients.

Keywords: RSRAP Assessment Tool, Hospital Readmission, Percutaneous Coronary Intervention (PCI), Self-care, Lampang Hospital

ผลของแนวปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยภาวะเลือดออกในทางเดินอาหารส่วนบนที่ได้รับการส่องกล้องตรวจระบบทางเดินอาหารส่วนบนแบบผู้ป่วยใน หน่วยส่องกล้องทางเดินอาหารและทางเดินหายใจ โรงพยาบาลลำปาง

กาญจนา มิ่งเชื้อ**ทรรศนีย์จักรวาลนาท** คัทลียาอินทะยศ*

กลุ่มงานการพยาบาลตรวจรักษาพิเศษ**กลุ่มงานวิจัยและพัฒนาการพยาบาล* โรงพยาบาลลำปาง

การส่องกล้องตรวจระบบทางเดินอาหารส่วนบน (Esophagogastroduodenoscopy) เป็นเทคโนโลยีขั้นสูง โดยการใช้กล้องส่องเข้าไปทางปากผ่านหลอดอาหารลงไปภายในกระเพาะอาหาร และลำไส้เล็กส่วนต้น (Duodenum) เพื่อตรวจหาสิ่งผิดปกติที่เกิดขึ้นและเพื่อการรักษา บทบาทของพยาบาลในหน่วยส่องกล้องแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือคือระยะ 1) ก่อนทำหัตถการ ระยะ 2) ขณะทำหัตถการ และระยะ 3) หลังทำหัตถการ การใช้แนวปฏิบัติในการดูแลผู้ป่วยภาวะเลือดออกในทางเดินอาหารส่วนบนที่ได้รับการส่องกล้องตรวจระบบทางเดินอาหารส่วนบนเป็นการพัฒนาคุณภาพการบริการให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์เพื่อให้ผู้ป่วยมีความปลอดภัยจากการส่องกล้องตรวจทางเดินอาหารส่วนต้นไม่พบอุบัติการณ์การงดทำหัตถการ และภาวะช็อกจากการมีเลือดออกในกระเพาะอาหารเพิ่มจากการทำหัตถการส่องกล้องตรวจระบบทางเดินอาหารส่วนบน การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (quasi-experimental design) แบบสองกลุ่มวัดผลหลังการทดลอง (two group post-test only design) เพื่อเปรียบเทียบผลของการนำแนวปฏิบัติไปใช้ได้แก่ 1)อุบัติการณ์การงดทำหัตถการ 2) ภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรงจากการทำหัตถการ ได้แก่ภาวะช็อกจากการมีเลือดออกในกระเพาะอาหารเพิ่มจากการทำหัตถการส่องกล้องตรวจ ระบบทางเดินอาหารส่วนบน และศึกษาความพึงพอใจของพยาบาลต่อการใช้แนวปฏิบัติทำการศึกษาระหว่างเดือนธันวาคม 2568 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2569 กลุ่มตัวอย่างมี 2 กลุ่มได้แก่กลุ่มที่1ผู้ป่วยใน (Inpatient) ที่มีภาวะเลือดออกในทางเดินอาหารส่วนบนที่มารับการส่องกล้องตรวจระบบทางเดินอาหารส่วนบน ในหน่วยส่องกล้องทางเดินอาหารและทางเดินหายใจ โรงพยาบาลลำปาง โดยกลุ่มให้การพยาบาลตามปกติที่เข้ารับบริการในเดือนธันวาคม 2568-มกราคม 2569 จำนวน 78 ราย และกลุ่มทดลองใช้แนวปฏิบัติที่เข้ารับบริการ ในเดือนมกราคม- กุมภาพันธ์2569จำนวน 78 ราย และกลุ่มที่2ได้แก่พยาบาลหน่วยส่องกล้องทางเดินอาหารและทางเดินหายใจ โรงพยาบาลลำปาง จำนวน 4 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยได้แก่1)แนวปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยภาวะเลือดออกในทางเดินอาหารส่วนบนที่ได้รับการส่องกล้องตรวจระบบทางเดินอาหารส่วนบนแบบผู้ป่วยใน หน่วยส่องกล้องทางเดินอาหารและทางเดินหายใจ โรงพยาบาลลำปาง ผู้วิจัยดัดแปลงมาจากแนวปฏิบัติการพยาบาลส่องกล้องทางเดินอาหารส่วนต้น(โรงพยาบาลขุขันธ์,2563) ร่วมกับการใช้ทฤษฎีความพร่องในการดูแลตนเองของโอเร็ม Orem’s Self-care Deficit Theory (Orem,1985) 2) แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป 3) แบบสอบถามประเมินอาการผู้ป่วย UGIH (IPD) 4) แบบบันทึกอุบัติการณ์การงด และภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรงจากการทำหัตถการ 5) แบบประเมินความพึงพอใจของพยาบาลต่อการใช้แนวปฏิบัติตรวจสอบความตรงของเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านมีค่าความตรงตามเนื้อหา CVI 0.80 นำแนวปฏิบัติไปทดลองใช้กับผู้ป่วยในที่มีภาวะเลือดออกในทางเดินอาหารส่วนบนที่มารับการส่องกล้องตรวจระบบทางเดินอาหารส่วนบน จำนวน 10 คน เมื่อแนวปฏิบัติถูกใช้จนครบทุกข้อเสนอแนะได้มีการประเมินความคิดเห็นของผู้ทดลองใช้ประกอบด้วยพยาบาลประจำหน่วยส่องกล้องทางเดินอาหารและทางเดินหายใจ 3 คนก่อนนำไปใช้จริงวิเคราะห์ข้อมูลด้วย

สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบข้อมูลแบ่งกลุ่มด้วยChi-Square และข้อมูลตัวแปรต่อเนื่องด้วยIndependent t-test

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มทดลองพบอุบัติการณ์การงดทำหัตถการ ร้อยละ 0 ซึ่งน้อยกว่ากลุ่มการพยาบาลตามปกติ ที่พบอุบัติการณ์การงดทำหัตถการ ร้อยละ 6.41 แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ(p-Value <0.05) อุบัติการณ์ภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรงจากการทำหัตถการในกลุ่มทดลองพบร้อยละ 0 ซึ่งน้อยกว่ากลุ่มการพยาบาลตามปกติที่พบอุบัติการณ์ภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรงจากการทำหัตถการร้อยละ 6.41 แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-Value <0.05) และความพึงพอใจของพยาบาลต่อการใช้แนวปฏิบัติร้อยละ 100 สรุปได้ว่าแนวปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยภาวะเลือดออกในทางเดินอาหารส่วนบนที่ได้รับการส่องกล้องตรวจระบบทางเดินอาหารส่วนบนแบบผู้ป่วยใน สามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดูแลผู้ป่วยภาวะเลือดออกในทางเดินอาหารส่วนบนที่ได้รับการส่องกล้องตรวจระบบทางเดินอาหารส่วนบน ส่งผลต่อการลดอุบัติการณ์การงดทำหัตถการ ลดอุบัติการณ์ ภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรง จากการทำหัตถการได้และสร้างความพึงพอใจต่อพยาบาลที่ใช้แนวปฏิบัติ

คำสำคัญ: แนวปฏิบัติ,ผู้ป่วยภาวะเลือดออกในทางเดินอาหารส่วนบน ,การส่องกล้องตรวจระบบทางเดินอาหารส่วนบนแบบผู้ป่วยใน

ผลของการใช้แนวทางการพยาบาลเพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนในผู้ป่วยสูงอายุกระดูกสะโพกหัก ที่ได้รับการผ่าตัดโรงพยาบาลลำปาง

EFFECTS OF A NURSING PRACTICE GUIDELINE TO PREVENT COMPLICATIONS IN OLDER PATIENTS WITH HIP FRACTURE UNDERGOING SURGERY, LAMPANG HOSPITAL

ชุติมันต์ ไวสะอาด[1], ดร.วิภาเอี่ยมสำอาง จารามิลโล[2],นางวิภาพร มีแหวน[3]

[1]หอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก 3 โรงพยาบาลลำปาง

[2]คณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยเนชั่นวิทยาเขตลำปาง

[3]หอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก [3] โรงพยาบาลลำปาง

การวิจัยกึ่งทดลองแบบสองกลุ่มเปรียบเทียบ (Quasi-Experimental, Two-Group Posttest Design) ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบอัตราการเกิดภาวะแทรกซ้อน (การติดเชื้อทางเดินปัสสาวะ การติดเชื้อที่แผลผ่าตัดและการเกิดแผลกดทับ)และระยะเวลาการนอนโรงพยาบาล ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติกับกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามแนวปฏิบัติและเพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ป่วยและญาติต่อการพยาบาลตามแนวปฏิบัติ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยสูงอายุกระดูกสะโพกหักที่ได้รับการผ่าตัด

หอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก3 โรงพยาบาลลำปาง ระหว่างเดือนมิถุนายนถึงกันยายน 2568 จำนวน 72 ราย คัดเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนด แบ่งเป็นกลุ่มควบคุม 36 ราย และกลุ่มทดลอง 36 ราย เครื่องมือที่ใช้ได้แก่แนวปฏิบัติการพยาบาลเพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนซึ่งพัฒนาขึ้นโดยบูรณาการแนวคิดทฤษฎีการดูแลตนเองของโอเร็ม (Orem) แบบบันทึกข้อมูลและแบบสอบถามความพึงพอใจ ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC ส่วนใหญ่เท่ากับ1.00) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา Chi-square test/Fisher's exact test และ Independent t-test

ผลการวิจัยพบว่าลักษณะพื้นฐานของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p > .05$) กลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามแนวปฏิบัติมีอัตราการเกิดภาวะแทรกซ้อนน้อยกว่ากลุ่มควบคุมในทุกประเด็นได้แก่การติดเชื้อทางเดินปัสสาวะ (ร้อยละ 8.3 เทียบกับ19.4) การเกิดแผลกดทับ(ร้อยละ 0.0 เทียบกับ11.1) และภาวะแทรกซ้อนโดยรวม (ร้อยละ 16.7 เทียบกับ33.3) ทั้งสองกลุ่มไม่พบการติดเชื้อที่แผลผ่าตัดแม้ความแตกต่างยังไม่ถึงระดับนัยสำคัญทางสถิติ($p > .05$) ระยะเวลาการนอนโรงพยาบาลของกลุ่มทดลองสั้นกว่าเล็กน้อย (7.58 เทียบกับ 8.00 วัน,$p = .539$) ด้านความพึงพอใจ ผู้ป่วยและญาติในกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามแนวปฏิบัติมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด($\bar{x}=4.73$, S.D. = 0.27) โดยทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด สรุปแนวทางการพยาบาลเพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนมีแนวโน้มช่วยลดอัตราการเกิดภาวะแทรกซ้อนและสร้างความพึงพอใจในระดับสูงแก่ผู้รับบริการ จึงควรนำไปใช้เป็นแนวปฏิบัติมาตรฐานในการดูแลผู้ป่วยกลุ่มนี้และควรศึกษาในกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ขึ้นเพื่อยืนยันประสิทธิผลทางสถิติต่อไป

คำสำคัญ: แนวปฏิบัติการพยาบาล, ภาวะแทรกซ้อน, ผู้สูงอายุ,กระดูกสะโพกหัก,ทฤษฎีการดูแลตนเองของโอเร็ม

การพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาลแบบผสมผสานสำหรับผู้ป่วยใส่เครื่องกระตุ้นหัวใจถาวร ต่อความสามารถในการจัดการตนเองและเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์หลักของโรคหัวใจ

DEVELOPMENT OF HYBRID NURSING PRACTICE GUIDELINES FOR PATIENTS WITH PERMANENT PACEMAKERS (PPM) ON SELF-MANAGEMENT AND MAJOR ADVERSE CARDIAC EVENTS (MACE)

ปิยวรา กาจารี[1],กัญญ์ณพัชญ์ศรีทอง[2], วัชราภรณ์จักรคำปิง[1],วันเพ็ญกลิ่นหอม[1]

[1]โรงพยาบาลลำปาง [2]คณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน

ผู้ป่วยใส่เครื่องกระตุ้นหัวใจถาวรมีความเสี่ยงต่อเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์หลักของโรคหัวใจ การดูแลแบบเผชิญหน้าเพียงอย่างเดียวมีข้อจำกัดด้านความต่อเนื่องและการเข้าถึงบริการ งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและทดสอบประสิทธิผลแนวปฏิบัติการพยาบาลแบบผสมผสานสำหรับผู้ป่วยใส่PPM ต่อความสามารถในการจัดการตนเองและการเกิดMACE ดำเนินการวิจัยและพัฒนา (R&D) 4 ระยะ (One-group pretest-posttest design) ณ คลินิกเฉพาะทางโรคหัวใจ โรงพยาบาลลำปาง ระหว่างเดือน ธ.ค 2568 ถึงมิ.ย2569 กลุ่มตัวอย่างคือผู้ป่วยใส่PPM จำนวน 30 ราย เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย แนวปฏิบัติการพยาบาลแบบผสมผสานและแบบประเมินความสามารถในการจัดการตนเองของผู้ป่วยใส่PPM (PSMS-PPM) (CVI = 0.91, Cronbach's α =0.88) ประเมินผล ณ Baseline เดือนที่1และเดือนที่3วิเคราะห์ข้อมูลด้วย Paired t-test และ Fisher's Exact Test พบว่าคะแนนความสามารถในการจัดการตนเอง เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทุกช่วงเวลา จาก 39.77 ± 2.27 (ระดับพอใช้)เป็น46.97 ± 1.81 (ระดับดี)ที่เดือนที่1และ 72.27 ± 4.49 (ระดับดีมาก) ที่เดือนที่3[$t(29) = 39.022$, $p < 0.001$, Cohen's $d = 7.12$] คะแนนรายด้านทั้ง 4 ด้านเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ($p < 0.001$) ด้านMACE ได้แก่ การเคลื่อนหลุดของสายนำไฟฟ้าและการติดเชื้อลดจากร้อยละ 6.7 เป็น0 ก้อนเลือดคั่งลดจากร้อยละ 3.3 เป็น 0 และอัตราการกลับเข้ารักษาซ้ำลดจากร้อยละ 16.7 เป็น10.0 (Fisher's Exact, $p > 0.05$) แนวปฏิบัติการพยาบาลแบบผสมผสานที่บูรณาการการดูแลแบบพบหน้าร่วมกับแอปพลิเคชันPPM Care พัฒนาความสามารถในการจัดการตนเองของผู้ป่วยอย่างมีนัยสำคัญและมีแนวโน้มลดMACE ควรนำไปพัฒนาระบบ Smart Health ตามนโยบาย Digital Health Care ต่อไป

คำสำคัญ: Permanent pacemaker, Hybrid nursing practice guideline, Self-management, Major Adverse Cardiac Events, PPM application

ผลของการเสริมพลังอำนาจผู้ดูแลผู้ป่วยที่คาสายระบายปัสสาวะผ่านทางหน้าท้อง งานห้องผ่าตัดโรงพยาบาลลำปาง

อนงค์ แต้มคม

การคาสายสวนปัสสาวะทางหน้าท้องโดยเฉพาะในกลุ่มผู้สูงอายุมีความเสี่ยงที่พบได้บ่อยคือการอุดตันและการติดเชื้อจากสายระบายผ่านทางหน้าท้องการเสริมสร้างให้ผู้ดูแลผู้สูงอายุได้มีความรู้และทักษะในการดูแลเฉพาะทางจะช่วยลดความเสี่ยงและเพิ่มคุณภาพชีวิตได้ งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ:1.เปรียบเทียบความรู้และทักษะการดูแลสายระบายปัสสาวะของผู้ดูแลก่อนและหลังการใช้แนวปฏิบัติฯลฯ 2.เปรียบเทียบจำนวนการอุดตันและจำนวนการติดเชื้อของสายระบายปัสสาวะ ก่อนและหลังการใช้แนวปฏิบัติฯลฯ 3.ศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ดูแลหลังการใช้แนวปฏิบัติฯลฯ วิธีการศึกษาการวิจัยแบบกลุ่มเดียววัดผลก่อนหลังการทดลอง (One-Group Pre-Posttest Design) ผู้ป่วยสูงอายุที่ใส่สายระบายปัสสาวะผ่านทางหน้าท้องและผู้ดูแลที่มารับการบริการห้องผ่าตัดโรงพยาบาลลำปางจำนวน 32 คน คัดเลือกแบบเจาะจง ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 –31 มกราคม 2569 เครื่องมือที่ใช้ 1.แนวปฏิบัติการพยาบาลเพื่อป้องกันการอุดตันและติดเชื้อจากสายระบายปัสสาวะผ่านทางหน้าท้องในผู้ป่วยสูงอายุห้องผ่าตัดโรงพยาบาลลำปาง 2.แบบประเมินความรู้และทักษะของผู้ดูแล3.แบบบันทึกอุบัติการณ์การอุดตันและการติดเชื้อของสายระบายปัสสาวะ 4.แบบประเมินความพึงพอใจ

ผลการศึกษา: 1) ความรู้ของผู้ดูแลหลังใช้แนวปฏิบัติเพิ่มขึ้นจาก 18.7(±1.31) เป็น24.8(±0.39) คะแนน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญp-value<0.001 2) ทักษะของผู้ดูแลหลังใช้แนวปฏิบัติเพิ่มขึ้นจาก40.2(±1.77) เป็น 47.8(±0.49) คะแนน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญp-value<0.001 3) จำนวนการอุดตันพบลดลงคิดเป็นร้อยละ 9.38 4) จำนวนการติดเชื้อพบลดลงคิดเป็นร้อยละ 3.13 5)ระดับความพึงพอใจของผู้ดูแลต่อการใช้แนวปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด สรุป:การใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลเพื่อป้องกันการอุดตันและติดเชื้อจากสายระบายปัสสาวะผ่านทางหน้าท้องในผู้ป่วยสูงอายุห้องผ่าตัดโรงพยาบาลลำปางช่วยเพิ่มความรู้และทักษะของผู้ดูแลผู้สูงอายุที่มีสายระบายปัสสาวะผ่านทางหน้าท้องช่วยลดอุบัติการณ์การอุดตันและจำนวน การติดเชื้อจากการคาสายระบายปัสสาวะผ่านหน้าท้องและ เพิ่มความพึงพอใจต่อการใช้แนวปฏิบัติ

คำสำคัญ: การเสริมพลังอำนาจ, ผู้ดูแล, ผู้ป่วยที่คาสายระบายปัสสาวะผ่านทางหน้าท้อง

ผลของการใช้แนวปฏิบัติทางการพยาบาลวิสัญญีเพื่อป้องกันภาวะความอิ่มตัวของออกซิเจนต่ำในผู้ป่วยเด็กที่มารับยาระงับความรู้สึกนอกห้องผ่าตัดของกลุ่มงานวิสัญญีโรงพยาบาลลำปาง

The effect of using anesthesia nursing guidelines to prevent hypoxia in pediatric patients receiving anesthesia outside the operating room of the anesthesia unit, Lampang Hospital

มยุรา ภักดีคีรีไพรวัลย์[1] ดร.ปรัชญาพร ธิสาระ[2]

[1]กลุ่มงานการพยาบาลวิสัญญีโรงพยาบาลลำปาง [2]อาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยพะเยา

ผู้ป่วยเด็กที่รับยาระงับความรู้สึกมีความเสี่ยงต่อภาวะความอิ่มตัวของออกซิเจนต่ำจากการทบทวนสถิติกลุ่มงานวิสัญญีโรงพยาบาลลำปาง พบแนวโน้มอุบัติการณ์ที่เพิ่มสูงขึ้นตามปริมาณผู้ป่วยเด็กที่มารับบริการระงับความรู้สึกนอกห้องผ่าตัดซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงปีพ.ศ. 2565–2567 (206, 225 และ 243 รายตามลำดับ) สอดคล้องกับอุบัติการณ์ภาวะออกซิเจนต่ำ(ร้อยละ 0.95, 1.25 และ 1.4) ผู้พัฒนาจึงได้พัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาลเพื่อเป็นมาตรฐานในการดูแลผู้ป่วยกลุ่มดังกล่าวให้เกิดความปลอดภัยสูงสุด วิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบอุบัติการณ์ภาวะออกซิเจนต่ำภาวะแทรกซ้อนที่เกี่ยวข้องและประเมินความพึงพอใจของวิสัญญีพยาบาลและผู้รับบริการ ก่อนและหลังการใช้แนวปฏิบัติที่พัฒนาขึ้นวิธีการศึกษางานวิจัยกึ่งทดลองในผู้ป่วยเด็กอายุ1–15 ปีที่มารับยาระงับความรู้สึกนอกห้องผ่าตัดจำนวน 50 ราย แบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง กลุ่มละ 25 ราย เก็บข้อมูลช่วงเดือนมกราคม–เมษายน พ.ศ. 2569 แนวปฏิบัติอ้างอิงกรอบแนวคิดNHMRC (1999) ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (CVI=1.0) และความตรงเชิงวัตถุประสงค์(IOC=1.0) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา, Mann–Whitney U test และ Fisher's Exact Test

ผลการศึกษา: กลุ่มทดลองไม่พบอุบัติการณ์ภาวะ Desaturation (0%) ขณะที่กลุ่มควบคุมพบร้อยละ 28.0 (p=0.01) โดยกลุ่มทดลองมีผลลัพธ์ทางคลินิกที่ดีกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติด้านความพึงพอใจ วิสัญญีพยาบาลมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด($\bar{x}$=4.51) และผู้ป่วย/ผู้ปกครองมีความพึงพอใจสูงกว่ากลุ่มควบคุม (4.78 เทียบกับ4.08) อภิปรายผล: การนำแนวปฏิบัติมาใช้ช่วยลดอุบัติการณ์ภาวะ Desaturation ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติยืนยันว่าการดูแลที่เป็นมาตรฐานช่วยลดภาวะแทรกซ้อนทางระบบหายใจและเพิ่มคุณภาพผลลัพธ์ทางคลินิกได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับระดับความพึงพอใจของวิสัญญีพยาบาลและผู้ปกครองอยู่ในระดับดีมาก สะท้อนถึงการสร้างประสบการณ์เชิงบวกในการบริการ สรุปผล: แนวปฏิบัติที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิผลเชิงประจักษ์ในการลดอุบัติการณ์แทรกซ้อนจากภาวะความอิ่มตัวของออกซิเจนต่ำและยกระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการอย่างเป็นรูปธรรม จึงควรประกาศใช้เป็นมาตรฐานการพยาบาลของกลุ่มงานการพยาบาลวิสัญญีเพื่อสร้างความปลอดภัยและพัฒนาคุณภาพการดูแลผู้ป่วยเด็กอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: แนวปฏิบัติทางการพยาบาลวิสัญญี,ผู้ป่วยเด็ก,การระงับความรู้สึกนอกห้องผ่าตัด,ภาวะความอิ่มตัวของออกซิเจนต่ำ

การพัฒนาระบบการส่งต่อรักษาผู้ป่วยไวรัสตับอักเสบ บีและ ซีคลินิกอายุรกรรมระบบทางเดินอาหาร โรงพยาบาลลำปาง

Development of a Referral System Model for the Management of Hepatitis B and C Patients in the Gastroenterology Clinic, Lampang hospital

กาญจนา สว่างเดือน[1], กรรณิการ์ศรีอิ่นแก้ว[1],บุณยอร ชาติรังสรรค์[2]

[1]กลุ่มงานการพยาบาลผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลลำปาง [2]กลุ่มงานอายุรกรรม โรงพยาบาลลำปาง

ไวรัสตับอักเสบ บีและ ซีเป็นสาเหตุสำคัญของโรคตับแข็งและมะเร็งตับมีผู้ป่วยจำนวนมากยังเข้าถึงการรักษาได้ไม่เหมาะสม ปี2566–2568 คลินิกอายุรกรรมระบบทางเดินอาหาร โรงพยาบาลลำปาง มีผู้ป่วยไวรัสตับอักเสบ ซีจำนวน 141, 118 และ 150 ราย ไวรัสตับอักเสบ บีจำนวน 450, 340 และ 260 ราย ตามลำดับ จากการสำรวจผู้ป่วย100 ราย ในปี2567–2568 พบปัญหาสำคัญได้แก่ไม่ได้พบแพทย์เฉพาะทางใน visit แรก ร้อยละ 65 ไม่ได้รับยาต้านไวรัสภายใน 3 เดือน ร้อยละ 29 และมีความพึงพอใจต่ำร้อยละ 70 จึงเป็นที่มาของวิจัยนี้เพื่อศึกษาผลของระบบส่งต่อรักษาที่พัฒนาขึ้นต่อผลลัพธ์ทางคลินิกและความพึงพอใจของผู้ป่วยใช้รูปแบบวิจัยและพัฒนา (R&D) คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 64 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 32 คน วิจัยแบ่งเป็น4 ระยะ ได้แก่ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ออกแบบระบบ นำระบบไปใช้และประเมินผล เครื่องมือวิจัยได้แก่ ระบบส่งต่อรักษาที่พัฒนาขึ้นแบบประเมินระยะเวลารอคอย ภาวะแทรกซ้อนและความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติบรรยาย ค่าเฉลี่ยและ Independent t-test การศึกษาพบว่ากลุ่มทดลองรอคอยพบแพทย์สั้นกว่าพบแพทย์เฉพาะทางใน visit แรกเพิ่มขึ้นได้รับยาต้านไวรัสเร็วขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ$p<0.05$ ภาวะแทรกซ้อนไม่ต่างกัน ความพึงพอใจกลุ่มทดลองสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญ$p<0.05$ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าระบบส่งต่อรักษาที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทำให้การเข้าถึงการรักษาได้เร็วขึ้นเสนอแนะควรขยายผลใช้ในเครือข่ายบริการสุขภาพระดับเขตต่อไป ตามนโยบายกระทรวงสาธารณสุข

คำสำคัญ: ระบบการส่งต่อรักษา, ไวรัสตับอักเสบบีและซี

ผลของรูปแบบการพยาบาล Lampang 7 Aspects of care ต่อการป้องกันภาวะแทรกซ้อนหลังผ่าตัดมะเร็งเต้านม หอผู้ป่วยศัลยกรรมหญิงโรงพยาบาลลำปาง

เจษฎา ทุ่งพรวญ, พย.บ. พฤกษา เกตุนามญาติ,พย.บ. คัทลียาอินทะยศ, พย.ม. เยาวลักษณ์ คงขวัญ,พย.ด.
หอผู้ป่วยศัลยกรรมหญิงโรงพยาบาลลำปาง

การวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) มีวัตถุประสงค์เพื่อ1.เปรียบเทียบการเกิดภาวะแทรกซ้อนระหว่างกลุ่มได้รับการพยาบาลปกติและกลุ่มที่ใช้รูปแบบการพยาบาล Lampang 7 Aspects of care ได้แก่เลือดออกผิดปกติเลือดหรือน้ำเหลืองคั่งใต้แผล การติดเชื้อและข้อไหล่ติดและ2.ศึกษาความพึงพอใจของผู้ป่วยที่ได้รับรูปแบบการพยาบาล กลุ่มตัวอย่างคือผู้ป่วยมะเร็งเต้านมเพศหญิงที่ได้รับการผ่าตัดมะเร็งเต้านม จำนวน 60 ราย แบ่งเป็นกลุ่มควบคุม30 ราย ที่ได้รับการพยาบาลตามปกติและกลุ่มทดลอง 30 ราย ที่ได้รับการพยาบาลตามรูปแบบ Lampang 7 Aspects of Care ซึ่งประกอบด้วย1) การประเมินผู้ป่วย 2) การจัดการอาการรบกวน 3) การดูแลความปลอดภัย4) การป้องกันภาวะแทรกซ้อน 5) การดูแลต่อเนื่อง 6) การสนับสนุนการดูแลตนเองของผู้ป่วยและครอบครัวและ 7) การสร้างความพึงพอใจแก่ผู้ป่วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล รูปแบบการพยาบาล Lampang 7 Aspects of Care แบบประเมินภาวะแทรกซ้อน หลังผ่าตัดมะเร็งเต้านม แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ป่วยและพยาบาลต่อการใช้รูปแบบการพยาบาล Lampang 7 Aspects of care ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ3ท่าน ได้ค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ0.80 และมีค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ Cronbach alpha 0.80 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Chi square Test และ Risk ratio

ผลการวิจัยพบว่าหลังการใช้รูปแบบการพยาบาล Lampang 7 Aspects of Care ผู้ป่วยไม่เกิดภาวะแทรกซ้อนหลังผ่าตัดมะเร็งเต้านม เช่นเลือดออกผิดปกติเลือดหรือน้ำเหลืองคั่งใต้แผลการติดเชื้อและภาวะข้อไหล่ติดคิดเป็นร้อยละ 100 ผู้ป่วยสามารถยกแขนและข้อไหล่ได้ระดับ151-180 องศา ผู้ป่วยเกิดความพึงพอใจในภาพรวมต่อรูปแบบการพยาบาลในระดับมากที่สุดคะแนนเฉลี่ย4.93 (±0.25) คะแนน สรุปรูปแบบการพยาบาล Lampang 7 Aspects of care ต่อการป้องกันภาวะแทรกซ้อนหลังผ่าตัดมะเร็งเต้านม สามารถช่วยลดการเกิดภาวะแทรกซ้อนหลังผ่าตัดมะเร็งเต้านม ส่งเสริมให้ผู้ป่วยสามารถดูแลตนเองได้อย่างเหมาะสม และเป็นมาตรฐานในการดูแลผู้ป่วยหลังผ่าตัดมะเร็งเต้านม เพื่อลดความหลากหลายในการปฏิบัติงาน และส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของผู้ป่วย

คำสำคัญ: รูปแบบการพยาบาล Lampang 7 Aspects of Care, ภาวะแทรกซ้อนหลังผ่าตัดมะเร็งเต้านม

ผลของโปรแกรมการพยาบาลผู้ป่วยเด็กวิกฤตโดยยึดครอบครัวเป็นศูนย์กลางต่อความเครียดและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง หอผู้ป่วยหนักกุมารเวชกรรม โรงพยาบาลลำปาง

EFFECTS OF A FAMILY-CENTERED NURSING CARE PROGRAM FOR CRITICALLY ILL CHILDREN ON STRESS AND PARTICIPATION AMONG PARENTS IN THE PEDIATRIC INTENSIVE CARE UNIT, LAMPANG HOSPITAL

เพียงนภา สุธนิล,ธริชญา รักษ์กิตติกุล

หอผู้ป่วยหนักกุมารเวชกรรม โรงพยาบาลลำปาง

หลักการและเหตุผล ผู้ป่วยเด็กวิกฤตในหอผู้ป่วยหนักกุมารเวชกรรม (PICU) มีภาวะเจ็บป่วยรุนแรงคุกคามต่อชีวิตต้องใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีทางการแพทย์ขั้นสูงส่งผลให้ผู้ปกครองเกิดความเครียดสูงและขาดโอกาสมีส่วนร่วมในการดูแลบุตรโรงพยาบาลลำปางดำเนินนโยบาย Smart Care ดูแลด้วยใจ ภายใต้หลักการพยาบาล SHA (Spiritual Healthcare in Action) ที่มุ่งดูแลผู้ป่วยและครอบครัวอย่างเป็นองค์รวม การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการพยาบาลผู้ป่วยเด็กวิกฤตโดยยึดครอบครัวเป็นศูนย์กลางที่บูรณาการหลักการการดูแลโดยยึดครอบครัวเป็นศูนย์กลางต่อความเครียดและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง วิธีการศึกษา การวิจัยกึ่งทดลอง 2 กลุ่มวัดก่อนและหลังคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงและจับคู่ตามชนิดและความรุนแรงของโรค กลุ่มละ 24 ราย รวม 48 ราย กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมฯ 4 วัน ประกอบด้วย4 กิจกรรม ได้แก่การให้เกียรติและเคารพผู้ปกครอง การประชุมกลุ่มครอบครัวเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลการมีส่วนร่วมดูแลบุตรและตัดสินใจ และการประสานทีมสหสาขาวิชาชีพกลุ่มควบคุมได้รับการพยาบาลตามปกติเก็บข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์ความเครียด 35 ข้อ(ค่าความเที่ยง0.83) และแบบบันทึกการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา Paired t-test และ Independent t-test

ผลการศึกษา ผู้ปกครองกลุ่มทดลองมีคะแนนความเครียดเฉลี่ยลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p<.05$) เมื่อเทียบกับก่อนได้รับโปรแกรมฯ และต่ำกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p<.05$) ด้านการมีส่วนร่วมกลุ่มทดลองมีคะแนนสูงกว่ากลุ่มควบคุมในทุกด้านทั้งกิจกรรมประจำ กิจกรรมการพยาบาล การแลกเปลี่ยนข้อมูลและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ โปรแกรมการพยาบาลผู้ป่วยเด็กวิกฤตโดยยึดครอบครัวเป็นศูนย์กลาง ช่วยลดความเครียดและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเปิดโอกาสให้ครอบครัวรับข้อมูลที่ชัดเจน ฝึกปฏิบัติดูแลบุตรจริงและได้รับการยอมรับในบทบาทผู้ดูแลควรนำโปรแกรมนี้เป็นมาตรฐานการปฏิบัติในหอผู้ป่วยหนักกุมารเวชกรรม และขยายผลไปยังหอผู้ป่วยกุมารเวชกรรมอื่นๆ และศึกษาผลในระยะยาว

คำสำคัญ: การพยาบาลโดยยึดครอบครัวเป็นศูนย์กลาง, ความเครียดของผู้ปกครอง, การมีส่วนร่วม, ผู้ป่วยเด็กวิกฤต

การพัฒนารูปแบบการดูแลผู้ป่วยด้วยการมีส่วนร่วมของชุมชนในกลุ่มผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่2 ภายใต้โรงเรียนเบาหวานวิทยา เขตเทศบาลนครลำปาง อำเภอเมืองจังหวัดลำปาง

The development of a care model for patients with type 2 diabetes through community participation under the Diabetes School program in Nakhon Lampang Municipality, Mueang District, Lampang Province.

พรพรรณ หว้าคำ, ณัฐชา ศุภมณี,สุปราณี กาศสนุก

งานเวชปฏิบัติครอบครัวและชุมชนและศูนย์สุขภาพชุมชนเขตเมือง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการเป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) แบบสองกลุ่มวัดก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรม (Pre – post Test Control Group Design) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการดูแลผู้ป่วยด้วยการมีส่วนร่วมของชุมชนในกลุ่มผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่2 ภายใต้โรงเรียนเบาหวานวิทยาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครลำปาง อำเภอเมืองจังหวัดลำปาง เลือกกลุ่มตัวอย่างคัดเลือกแบบเจาะจงโดยกำหนด คือกลุ่มผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดที่2ที่มีอายุ20 ปีขึ้นไป ไม่สามารถควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้และมีค่าเฉลี่ยระดับน้ำตาลสะสมในเลือด (HbA1c) > 7.00 % ไม่มีภาวะแทรกซ้อน จำนวน 50 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ กลุ่มละ 25 คน กลุ่มทดลองได้เข้าร่วมกิจกรรมภายใต้รูปแบบการดูแลผู้ป่วยด้วยการมีส่วนร่วมของชุมชนในกลุ่มผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่2 ภายใต้โรงเรียนเบาหวานวิทยาและกลุ่มเปรียบเทียบได้รับการดูแลตามปกติเครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยรูปแบบกระบวนการดูแลผู้ป่วยโรคเบาหวานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนภายใต้โรงเรียนเบาหวานวิทยา แบบประเมินพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวานทั้ง 6 ด้านซึ่งมีความเชื่อมั่น(Reliability) เท่ากับ.90 และแบบบันทึกระดับน้ำตาลสะสมในเม็ดเลือดแดง (HbA1c) และแบบบันทึกการสังเกตการมีส่วนร่วม (non-participant observation) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลในประชากรทั้ง5 กลุ่มคือ1) กลุ่มผู้ป่วยเบาหวาน 2) กลุ่มญาติหรือผู้ดูแลผู้ป่วย3) กลุ่มผู้นำชุมชน 4) อสม. 5) ตัวแทนบุคลากรสาธารณสุขในชุมชน (เทศบาลนครลำปาง) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบด้วยสถิติเปรียบเทียบ (Independent t-test)

ผลการศึกษาพบว่าก่อนเข้าร่วมกระบวนการกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบมีพฤติกรรมการดูแลตนเอง และระดับHbA1c ไม่แตกต่างกันหลังการเข้ากระบวนการกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมการดูแลตนเองดีกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ และระดับHbA1c ในกลุ่มทดลองน้อยกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ รวมถึงกลุ่มทดลองมีผลต่างคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรม การดูแลตนเองสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และผลต่างค่าเฉลี่ยHbA1c ในกลุ่มทดลองลดลงมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 การวิจัยครั้งนี้ทำให้เห็นว่ารูปแบบการดูแลผู้ป่วยด้วยการมีส่วนร่วมของชุมชน และชุมชนมีรูปแบบการจัดการดูแลผู้ป่วยเบาหวานในชุมชน ร่วมวิเคราะห์วางแผน ปฏิบัติการและร่วมประเมินผลทุกกระบวนการ ส่งผลให้ผู้ป่วยเบาหวานสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการดูแลสุขภาพ และสนับสนุนคุณภาพการพยาบาลผู้ป่วยเบาหวานในชุมชนได้

ประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติทางการพยาบาลสำหรับการฟื้นฟูสภาพปอดในผู้ป่วยบาดเจ็บทรวงอกที่ใส่ท่อระบายทรวงอก

รุ่งนภา ก้างออน, พย.บ.
หอผู้ป่วยศัลยกรรมอุบัติเหตุโรงพยาบาลลำปาง

หลักการและเหตุผล ผู้ป่วยบาดเจ็บทรวงอกที่ใส่ท่อระบายทรวงอกมีความเสี่ยงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อนทางปอดโดยเฉพาะภาวะปอดแฟบจากการขยายตัวของปอดลดลง การฟื้นฟูสภาพปอดอย่างเป็นระบบจึงมีความสำคัญต่อการป้องกันภาวะปอดแฟบและส่งเสริมการฟื้นตัวของปอด วิธีการศึกษา การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Operational Research) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติทางการพยาบาลสำหรับการฟื้นฟูสภาพปอดในผู้ป่วยบาดเจ็บทรวงอกที่ใส่ท่อระบายทรวงอกโดยประยุกต์ใช้กรอบแนวคิดการใช้และการประเมินผลการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกของ National Health and Medical Research Council (NHMRC) ประเทศออสเตรเลียกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้ป่วยบาดเจ็บทรวงอกที่ใส่ท่อระบายทรวงอกก่อนใช้แนวปฏิบัติฯจำนวน 18 ราย และกลุ่มระหว่างใช้แนวปฏิบัติฯจำนวน 18 รายและพยาบาลประจำการหอผู้ป่วยศัลยกรรมอุบัติเหตุจำนวน 12 คน เครื่องมือวิจัยได้แก่1) แนวปฏิบัติทางการพยาบาลสำหรับการฟื้นฟูสภาพปอด 2) แบบประเมินผลลัพธ์การนำแนวปฏิบัติไปใช้ฯและ 3) แบบประเมินความพึงพอใจของพยาบาลต่อการใช้แนวปฏิบัติฯวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษา ก่อนใช้แนวปฏิบัติฯพบผู้ป่วยเกิดภาวะปอดแฟบร้อยละ 16.67 ขณะที่ไม่พบการเกิดภาวะปอดแฟบในกลุ่มที่ได้รับการดูแลตามแนวปฏิบัติฯผู้ป่วยกลุ่มก่อนใช้แนวปฏิบัติมีค่าปริมาตรอากาศหายใจเข้าต่ำกว่าค่าเป้าหมายร้อยละ 66.67 ขณะที่กลุ่มที่ได้รับการดูแลตามแนวปฏิบัติฯพบร้อยละ 33.33 ในวันแรกของการติดตามผล วันที่2พบผู้ป่วยที่มีค่าปริมาตรอากาศหายใจเข้าต่ำกว่าค่าเป้าหมายร้อยละ 5.56 ในกลุ่มก่อนใช้แนวปฏิบัติแต่ไม่พบในกลุ่มที่ได้รับการดูแลตามแนวปฏิบัติและในวันที่3ผู้ป่วยทั้งสองกลุ่มมีค่าปริมาตรอากาศหายใจเข้าสูงกว่าค่าเป้าหมาย โดยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และความพึงพอใจของพยาบาลต่อการใช้แนวปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (Mean = 4.80) อภิปรายผล แนวปฏิบัติฯช่วยส่งเสริมการฟื้นฟูสภาพปอด ส่งผลให้ค่าปริมาตรอากาศหายใจเข้ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นและไม่พบภาวะปอดแฟบในกลุ่มที่ได้รับการดูแลตามแนวปฏิบัติสะท้อนถึงประสิทธิผลของการนำแนวปฏิบัติไปใช้ สรุปผล แนวปฏิบัติทางการพยาบาลสำหรับการฟื้นฟูสภาพปอดในผู้ป่วยบาดเจ็บทรวงอกที่ใส่ท่อระบายทรวงอกมีแนวโน้มช่วยส่งเสริมการขยายตัวของปอด ลดการเกิดภาวะปอดแฟบ และได้รับการยอมรับจากทีมพยาบาลผู้ใช้แนวปฏิบัติฯในระดับสูงจึงสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดูแลผู้ป่วยกลุ่มนี้ในบริบททางคลินิกได้

ผลของการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลส่งกลับผู้ป่วยงานศูนย์ส่งกลับผู้ป่วยโรงพยาบาลลำปาง

ภารดีพรหมมินทร์**นันท์นลินนาคะกุล**คัทลียาอินทะยศ*

หน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน** กลุ่มงานวิจัยและพัฒนาการพยาบาล* โรงพยาบาลลำปาง

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ1. เปรียบเทียบความพร้อมของผู้ป่วยต่อการส่งกลับระหว่างก่อนและหลังใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลส่งกลับผู้ป่วยงานศูนย์ส่งกลับผู้ป่วยโรงพยาบาลลำปาง 2. เปรียบเทียบอุบัติการณ์การเกิด unplan CPR ระหว่างก่อนและหลังใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลส่งกลับผู้ป่วยงานศูนย์ส่งกลับผู้ป่วยโรงพยาบาลลำปาง วิจัยเชิงกึ่งทดลอง (Quasi experimental research) ชนิดtwo group posttest design กลุ่มตัวอย่างคือผู้ป่วยที่มารักษาที่โรงพยาบาลลำปาง และแพทย์มีแผนการรักษาให้ส่งกลับผู้ป่วยไปรักษาที่โรงพยาบาลอื่นระหว่างวันที่1มกราคม 2569 – 28 กุมภาพันธ์2569 จำนวน 96 คน เครื่องมือใช้ในการวิจัย1. แนวปฏิบัติการพยาบาลส่งกลับผู้ป่วยงานศูนย์ส่งกลับผู้ป่วยโรงพยาบาลลำปาง 2. แบบประเมินความพร้อมของผู้ป่วยต่อการส่งกลับ 3.แบบ Checklist เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ระหว่างส่งกลับผู้ป่วย4. แบบประเมินความถูกต้องในการดูแลผู้ป่วยระหว่างส่งกลับวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา สถิติIndependent t-test ผลการวิจัยพบว่า1.การใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลส่งกลับผู้ป่วยงานศูนย์ส่งกลับผู้ป่วยโรงพยาบาลลำปางทำให้ผู้ป่วยมีความพร้อมของผู้ป่วยต่อการส่งกลับเพิ่มขึ้นจากก่อนใช้แนวปฏิบัติมีพร้อมส่งกลับ39 รายคิดเป็นร้อยละ 81.25 และหลังใช้แนวปฏิบัติมีความพร้อมเพิ่มขึ้นเป็นทุกรายร้อยละ 100 แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่p-value 0.001 2. อุบัติการณ์การเกิด unplan CPR แตกต่างกันโดยพบว่าก่อนใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลส่งกลับผู้ป่วยงานศูนย์ส่งกลับผู้ป่วยโรงพยาบาลลำปางเกิดอุบัติการณ์จำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 25 และหลังใช้แนวปฏิบัติอุบัติการณ์เกิดลดลงเหลือจำนวน 2 ราย ร้อยละ 4.17 แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่p-value = 0.004 สรุปผลคือการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลส่งกลับผู้ป่วยงานศูนย์ส่งกลับผู้ป่วยโรงพยาบาลลำปางสามารถช่วยให้ผู้ป่วยมีความพร้อมในการส่งกลับและช่วยลดอุบัติการณ์การเกิดunplan CPR ได้เกิดความปลอดภัยกับผู้ป่วย

คำสำคัญ: แนวปฏิบัติการพยาบาลส่งกลับผู้ป่วย, ศูนย์ส่งกลับผู้ป่วย